

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

Cimborá

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALÓM JEGYZÉK:

- Monoky Sándor: Várom a tavaszt.
Benedek Elek: A vén meg a kicsi Nyikuláj.
Szentimrei Jenő: A számról és a kis kutyáról.
E—ó. Tavasz ébredése.
Gyerkes Mihály: Pótoljuk az iskola tanítását.
Fábián Gyula: A vadászkastély titka (Regény).
Búcsu a farsangtól.
Beszámoló a nyári vakációról.
Elek nagyapó: Bohókás mese.
Hj. Próhile Vilmos: Muzsika.
Elek nagyapó üzeni.
A Cimborá barátai.
Fejtörő.
A Cimborá könyvvására.

1929. MÁRCIUS 10.
VIII. ÉVF.

VÁROM A TAVASZT

Irta: Monoky Sándor.

Még ily epedve soh'sem vártalak,
Élethirdető, nótás kikelet.
Szeretnék járni már zöld fák alatt,
Szivni tudómba friss életet.

Az arcom sáppadt, szemem beesett,
Régi magamnak árnyéka vagyok;
Tél apó, kimélj már egy keveset
S emeld búcsúra a kalapod!

Hiszen, tudod jól, hogy szerettelek,
Szeretlek ma is szivből, igazán;
De úgy ölelsz, mint hogyha a kezed
Örök időnkig tapadna reám.

Sok boldog napot szereztél nekem,
Mikor még bohó, vig gyermek valék.
A hó-embert már nem építgetem,
Sima tükrével nem kell a jég.

Mikor pelyheid fehérbe vonták
A házat, udvart, a fák ágait:
Élém lebbent az édes Álomország,
Hol angyal jár és karácsonyfa nyit.

Fűtött szobában sokszor mulattam
Szélvészes, zúgó haragodon:
Tombolhatsz most már mindig miattam,
Ha fel se veszek, ne vedd zokon!

Nézz engem úgy, mint beteg gyermeket,
Ki unja azt, hogy bent kell lennie,
S alig várja, hogy akiket szeret,
Azokkal játsszék ismét kedvire.

Megértél már Te nagyon a halálra,
Hiszen, öreg vagy, gyöngö, roskatag;
Kicsiny kelyhét a hóvirág kitarja
Ma-holnap ugyanis a bokrok alatt.

Még ily epedve soh'sem vártalak:
Siess, ne késsél nótás kikelet!
Lesz részem még pihenni hó alatt,
Ha szemfedőként örökre befed.

(Vámfalu.)

A VÉN MEG A KICSI NYIKULÁJ

Irta: Benedek Elek.

A vén Nyikuláj az erdőn született s ott is maradt, amíg a mogyoró pirulni kezdett. Aztán: télen falun, tavasztól télég az erdőn — így nőtt fel a vén Nyikuláj. Erdőn született, erdőn nevedett, ott emberesedett s ott öregedett meg. Lám, most is, hogy pirulni kezdett a mogyoró, vén Nyikuláj is megkezdte búcsuzódását. Isten kuláját!

Igen szomorú napok voltak ezek a búcsúzó-dó napok. Szomorubbak azoknál, amikor minden második esztendőben elvitte egy fiát a „császár” a nyáj mellől. Tizenkét esztendő lefolyásán hatot. Bár a hat fiáért csak egy kecskét adott volna a császár. Nemhogy kecskét, egy kötőt sem adott. De mindez eltelt, elmúlt, a legények időjártával mind visszakerültek, ki az ökörsorda, ki a ménes, ki a juhnyáj mellé. Aztán sorba megházasodtak, megsokasodtak: annyian voltak, mint a rosta lika, még eggyel több. És megérte a vén Nyikuláj, hogy az unokáért is eljött a császár az erdőbe s vitte katonának. Ilyenkör el-elpanaszzkodott a szive, de mivelhogy sokan voltak, jutott is, maradt is, s Nyikuláj nagyapó nem

békétlenkedett. „Vigyed, császár, vigyed, dörögte magában — csak osztán hozd is vissza”.

Ó, Istenem csak most ereszkedett a vén pásztor szívére az igazi nyomorúság. Sóhajtozott, köhécselve jár-kél az erdőben. Többet hever, mint jár. Meggyengült a lába, meg a szeme. Meggöngnyedt a háta. Beesett a szeme. Csakhogy éppen az arca piros — pirosra fujta a szél már gyermekkorában: ez az egy megmaradt. Leheveredik a kaliba elé, sütteti magát a lobogó tüzzel. Isten áldott napjával. Gyengülő szemét végig legelteti az erdőn, annak minden hegyén, pusztáján. Este nem tudja levenni szemét a csillagos égről. Ismeri mind: nevével nevezi valamennyit. A juhok összebujva szenderegnek a kosárban; a fiai, az unokái alszanak a tűz körül, csak ő van ébren egyedül. Szunditanak a kutya is. S ebben a végtelen nagy esendességben, amikor nagynéha szó-lal meg egy-egy kolomp, az is csak egy pillanatra, s erdőnek halk zúgása, havasi pataknak méla csörgedezése mind az erdő rejtelmes csendességét szolgálja: a vén Nyikuláj búcsúzik a hegyektől; a hegyeket borító fáktól; az erdőnek minden zegéttől-zúgától, de még a bokroktól is külön-

külön, mivelhogy ő látja mind, a legkisebbet is — és búcsúzik a csillagos égtől, aki az ő testének hűséges takarója volt nyolecvan esztendőn át.

Könnybeborul a vén Nyikuláj szeme, s belcsóhajtja az erdőbe: Isten áldjon meg, erdő! Nem látod többet a vén Nyikulájt. Ha vétettem ellened, felejtse el. Erősen szerettelek. Erősebben a feleségemnél. A gyermekeimnél. Az unokáimnál. Erősebben a juhaimnál. Ó, édes Jézusom, ha itt halhatnék meg! Porom a te földed porával összekeveredhetnek!

Hajnal felé nyomta el az álom a vén Nyikulájt, s mire felébredt, az ő lábánál iszogatta csuporkából a jó meleg zsendicét a kicsi Nyikuláj.

— Te vagy-e, Nyikuláj?

— Én vagyok, nagyapó.

— Hát, téged mi lelt? Hova lett a hus a testedről? Hát, az arcodat ki meszelte bé?

— Az Isten, felelt Nyikulájka, aki három-négy sztdendős lehetett.

— Hol az anyád?

— Elment száraz ágat gyűjteni. Puliszkát főz nagyapónak.

Jött az asszony: egy csomó száraz ágat cipelt.

— Adjon Isten jó reggelt, nagyapó! Hogy van, hogy szolgál az egészsége?

— Vagyok, ahogy vagyok, az én egészségem eleget szolgált, de a te fiaddal mi történt? Zereg a csontja.

— Jajj, lelkem nagyapó, megszakad a szívem. Búsbetegje vagyok ennek a legénkének. A tavaszkor elkezdett sindevészni. Még a doktorhoz is elvittem. Erdővidékinek ami tudós embere s asszonya van, annál mind meghordoztam — s no, nézze meg. Az uramhoz nem merem vinni. Megöl, bizonyosan tudom megöl, ha meglátja ezt a sindevész legénkét.

— Hát, hagyd itt. Próbálok egyet vele. Ez a jó ájer, ez a jó té, ez a jó zsendice — ha ez meg nem kurálja, hadd haljon meg, akkor úgy sem embernek való.

Hirtelen elkapta szájától a zsendicés csuprot Nyikulájka s közbeszólt mérgesen:

— Mit beszél, nagyapó. Én nem akarok meghalni.

— Nem-e, te? kacagott a vén Nyikuláj. Hát, ne is.

Ölébe vette Nyikulájját, végig simogatta, tapogatta.

— Erős a csontja. Életre való. Csak hus kell rá.

Az asszony hazament, a kicsi Nyikuláj ott maradt az erdőben. Együtt tipegtek-topogtak, együtt heverésztek a tűz körül, a többiek nem sokat törődtek velök. S heverészvén a tűz mellett, a vén Nyikuláj mesélt a kicsi Nyikulájnak, amíg a köhögés meg nem állította. Amikor aztán egy kicsit magához tért az öreg, mondta a kicsi Nyikulájnak: meghalunk, Nyikulájka!

— Én-e, nagyapó? Én nem!

Valóban, úgy látszott, hogy az Isteni Gondviselés külön kegyelmébe fogadta a kicsi Nyikulájt. A nyájból egy juh — jó későn szánta rá magát — megfiadzott, s hogy ez megtörtént, mondá nagyapó: No, Nyikulájka, ez a juh neked fiadzott. A tejének fele a tiéd, fele a bárányé.

Külön fogták a juhot, a vén Nyikuláj fejte, s amikor telecsorgott a csupor: nesze, Nyikulájka, igyál. Akkor aztán odaeresztette a bárányt: szopjál te is.

Egy hét ahogy eltelik, szólítja vén Nyikuláj kicsi Nyikulájt: hé, Nyikulájka, hé! Hol vagy, hova leltél? Jere, fiam, jere, megfejtem a juhot.

Nyikulájka ott mászkált egy nagy mogyorófa ágai közt, szedte a piruló, pompás mogyorót.

— Uhé! Itt vagyok, nagyapó!

Aztán uccu le a mogyorófáról s nevetve szaladt nagyapóhoz.

— Egyék mogyorót, nagyapó.

— Énném, de nem lehet, édes fiam. A fogam bírna, de ez a köhögés megfojt, ha mogyorót eszem.

— Hát, akkor én eszem mogyorót, kigyelmed meg igya a tejet.

Kikapta nagyapó kezéből a csuprot, odatarította a szájához: igyék, nagyapó, mert különben meghal. Én már megélek tej nélkül is.

Vén Nyikulájnak kicsordult a köny a szeméből.

Csak te megélj, édes fiam, én már meghalhatok...

De nagyot hajtott a tejből. Hátha ő is megélné... Ha bár csak egy nyarat érne még!

Attól kezdve egymást itatták. A kicsi Nyikulájnak telt az arca, ragyogni kezdett a szeme, a báránykát széles jó kedvében átugrotta, majd meg az ölébe kapta, szaladt vele.

— No, nagyapó, én vagyok a farkas, kigyelmed a pásztor. Viszem a bárányt, érjen utól!

Meg is próbálta nagyapó, de megbötlött egy vakondtúrásba — elesett.

— Jajj, Istenem, jajj, — jajgatott a „farkas” — meghót-e, nagyapó?

Nem halt meg, nagynehezen feltápászkodott, aztán a tűz mellé támolygott s lefeküdt.

— Hiszed-e, Nyikulájka, hogy én meghalok? Nem érem meg a reggelt. Megtudnád-e fejni a juhot?

— Meg én!

— Fejd meg hát. Adj egy csepp tejet.

Nyikulájka lekucorodott a juh hátsó lába közé, s im, csorr, csor, — csorgott a tej, ki is csordult a csuporból; szaladt vele nagyapóhoz, ki köhögött erősen s el-elfulladt szegény.

— Igyék, nagyapó. Ugy-e, jó?

— Jó vót, jó.

Aztán lehunyta szemét, elszenderült. A fiai messze jártak a juhnyájjal, alig hallatszott ide a kolompolás. Vén Nyikuláj fel-felnyitotta a szemét,

— Esteledik, ugy-e?

— Nem, nagyapó.

— Hol jár a nap?

— Az ég közepin, nagyapó.

— Akkor mindjárt itt lesznek a fiaim. Csak a te apád nem jó. Messze van ide az ökörcsorda. A tavasz óta nem láttam. A császár többet látta, mint én. Ezért felnevelhetém. Igaz-e?

Mondta kicsi Nyikuláj — mit mondhatott volna? — igaz, nagyapó, igaz.

— Láttál-e már hőtt embert, Nyikulájka?

— Nem láttam, nagyapó.

— Félnél-e, ha látnád?

— Kigyelmedtől nem, mástól igen.

— Ugy-e, te is pásztorember léssz, Nyikulájka?

— Én az, ha élek.

— Élsz te százestendeig. Csak légy pásztor. Állj a juh mellé. Az nem bogásodik legyen, meleg időben, mint az ökör. Mennek, mendégélnék szép csendesen edegélnék, nagy melegben összebujnak, te csak kerülgeted, meg-megállsz, nézed a napot, este a csillagos eget, egyet-egyet szundikálsz. Van-e furulyád?

— Nincs, nagyapó.

— Eridj a kalibába. Ott, a tarisznyámban a furulyám. Vedd ki. Legyen a tiéd. Becsüld meg. Az apám faragta.

Szaladt a gyermek, egy pillanat mulya vissza is jött, leült nagyapó mellé, fujta a furulyát, billegette rajta az ujjait. Nagyapó mosolygott, biztatta: fujjad, fujjad, Nyikulájka.

Fujta, fujta Nyikulájka, s lassanként leragadt nagyapó szempillája. Aztán mély álomba merült. Nagyokat lélekzett, meg-megfordult, hol háttal, hol mellel a tűznek, majd hanyatt terült s mintha viaskodnék valakivel álmában. Emberrel-e, állattal-e, ki tudná?

— Fujjam-e még, nagyapó? Elaludt? Hát, csak aludjál.

Felkelt szép csendesen nagyapó mellől, elosont aogyoróbokrok közé. Teliszedte a keblétogyoróval. Aztán visszament nagyapóhoz, s ahogy máskor is tette, egyenként gurította aogyorót nagyapó arcán. Mekkora kacagott, ha nagyapó behunytt szemmel utána kapott aogyorónak: hamm! De im, legurul a hófehér arcon egyogyoró, kettő, három, s nagyapó nem kap utána. Nem mondja: hamm, bekaplak, hamm!

Nagyapó nem szól, nem mozdul. Közeledik a nyáj is. Kolompolástól cseng-bong az erdő, a fiai nagyokat sikkantanak: Uhé! Uhé! Nagyapó máskor feltápáskodott, elébök indult, most alszik mélyen. A kicsi Nyikuláj sirva szalad a bátyjai elé — nagyapó nem mondja: hamm! Jöjjetek, költsék fel!

Oda ballagnak nagyapó fiai. Leveszik a széles karimás, nehéz, zsiros kalapot, keresztet vetnek s imádkoznak.

— Assunk gödröt, femessük el itt, mondja az idősebbik. Teljesedjék a szíve kívánsága.

(Kisbaczon.)

A SZAMÁRRÓL ÉS A KIS KUTYÁRÓL

— Heltai Gáspár meséje. —

Ujra irta: Szentimrei Jenő.

A szamár elnézte, hogy gazdája hogy eljárt a kis kutyájával, hogy simogatja a hátát s hogyan szökösik fel hozzá a kutya és kelletti magát előtte. És mindezt azért, hogy az ura enni adjon a tényérről és jól tarisa őt. Elgondolkozott a szamár ezen a dolgon és így töprengött magában: ha a gazdám olyan nagyon szereti ezt az apró állatot, amely különben tisztátalan, de szükségeléseért és hízékedéséért az egész háznépe kedveli, mennyivel inkább szeretne engem, ha én is hízékedni kezdenék neki. Lám, én milyen szép állat vagyok, szép nagy hosszú fülekkel és sok dologban használni tudok neki. Az a kicsi kutya pedig semmire se való, legfeljebb, hogy bolhát vigyen és büzt a házba.

A gazda a tornácról ezenközben aláért az udvarba és a szamár nagy örömmel elébe futva ordítva kezdett hízékedni neki. Rája szökött, két első lábával tapogatni kezdte, nyelvvel bekente az ura szakállát s a lábaival hevesen szorongatta, annyira, hogy gazda félelmében kiáltani kezdett és előhívta szolgálait, hogy szabadítsák meg a sza-

mártól. Nagyhirtelen elő is szaladnak a szolgálk, és szörnyen verni kezdik a bolond szamarat botokkal, kövekkel és mindennel, ami a kezük ügyébe akad. S miután jól ellátták a baját, bevonszolták az istállóba és megkötözték a jászolhoz, ahol alig tudott állani a lábán, úgy elverték.

Értelme:

Azt mondja a közbeszéd: a gebét nem illeti a hintó. Ki ki elégedjék meg tehát a maga hivatalával és többre ne kívánozzék. Mert az Isten akaratának módja van. Ha nem is akarnád, azért az Isten megismer téged, s ha kedves leszel előtte, és nagyobb hivatalra vagy tisztségre méltónak talál, odahelyez majd téged. De te ne törless. Mihelyt magad kívánod, már nem is vagy méltó rá. S ha feltolod magadat, úgy jársz te is, mint a mesebeli szamár. Mátyás, a király, és Mátyás, a kovács, noha egy a neve mindkettőnek, azért még is különbség van köztük. A hivatal megpróbálja az embert, tartja a közmondás.

(Kolozsvár.)

TAVASZ ÉBREDÉSE

Havasi kunyhóba
Vigan szól a nóta,
Egy kis legény fujja,
Billeget az ujsa,
Hej, de szépen fujjal
Ég a tűz, forr az üst,
Kéményen száll a füst,
Burkús kutya vonít,
Hej, vig élet van itt!
Be vig élet van itt!

Fujjad, fiam, fujjad,
Billeget az ujjad,
Nem kell ide kóta,
Ugy is szép a nóta,
Ugy-e, kis Kalóka?
Az erdő még havas,
De már itt a tavasz,
Kinyílt a hóvirág,
Ó, de szép a világ,
Milyen szép a világ!

E-ó.

PÓTOLJUK AZ ISKOLA TANÍTÁSÁT!

Írta: Gyerkes Mihály

II.

Az olvasás

Az olvasás szép művészet. Epen olyan, mint a gyönyörűségesen folyó beszéd.

Elsajátítása nem épen könnyű dolog, de nem is nehéz a kitarató és szorgalmas ifjunak, mert az erős akarat és öntudatos tanulás, igen sok nehézséget le győz.

Első kellék ehhez: jó *beszélőszerv*, vagyis a nyelvnek könnyed forgása és a kellemes *beszédhang*. Mindkettő Istennek ajándéka, mely azonban nem mindenkinek adatott egyformán, ámde azért nem kell elcsüggedni a gyengébben beszélő gyermekeknek sem, mert idővel ők is szert tehetnek ez értékes kincsekre.

De hogyan nyerjük meg a tiszta beszédet?

Tudni kell, hogy a magyar beszédnek különös, szép sajátága: a szavak tiszta, hibátlan és egészen való kimondása. Ezt más nyelveknél alig találjuk meg. Igen sok nemzet nyelvében az utolsó hangzó belehal a szó végébe, mint elmosódott hang, mint önként értetődő végződés. Ha e megkülönböztetéseket tudjuk, ismerjük meg a mi beszédünk nevezetes hanghordozását. Fő kellék erre a *hangsúly* ismerete.

Nyelvünkben kétféle hangsúlyt különböztetünk meg, u. m. *mondatbeli hangsúlyt* és *szóhangsúlyt*.

A *mondatbeli hangsúly* mutatja, hogy beszédünk egyes mondataiban mindég azt a szót emeljük ki nagyobb nyomatékkal, amelyiken a mondat értelme nyugszik. Így egyetlen mondat, mindig

más-más szavainak kihangsúlyozásával, jelentékeny eltérő értelmű mondati alakul át. Például: Árpád meghódította Magyarországot. Vagy: Árpád Magyarországot hódította meg. Vagy Árpád hódította meg Magyarországot. Ugy-e? hogy egy kis szórend változtatással és hangsúly áttétellel, az ugyanazon szavakból álló mondatoknak is mennyire elváltozó értelmük lesz.

A szóhangsúly olvasásunk legelsőrendű kelleke. Könnyű megjegyezni, mert nyelvünkben a szóhangsúly mindig az első szótagra esik, pl. *Udvaromon három vályu, abból iszik háromszáz juh*. Szavaink hangsúlyát tehát sohasem tesszük sem középen levő, sem szó végére eső szótagra, mert az igen hibás hangsúlyozás lenne, pl. *Udvaromon három vályu, abból iszik háromszáz juh*. Döcögős, kellemetlen hangzású lenne a szavaknak ilyen hangsúlyozása.

Számbavéve a hangsúly fontosságát és elhelyezkedését, lássuk most az olvasás különbségeit és további kellekeit.

A kis gyermek a kezdő fokozaton, vagyis az első és második elemi osztályban, csak a folyékony olvasás elsajátítására törekedjék. Más szóval, igyekeznek a betűk hangjait elnyújtott hanghordozással, tehát megszagatás nélkül kimondani. Kerülendő az a rossz szokás is, hogy a betűket, szótagokat, vagy szavakat egyszernél többször is kimondjuk, mert a vissza-visszatérő ismételtetés igen nehezen leszoktatható olvasási akadályt növekedik s az egyes szavakat ismételtetés tanuló mindig akadozó és hebegően olvasó lesz.

Ha a folyékony olvasás sajátunkká lett és meggy az már az első látásra, gördülékenyen és az írásjeleknél szükséges szünetek kellő betartásával, gondolhatunk az olvasás második fokozatára: az értelmes, vagy hangsúlyos olvasásra.

Az értelmes olvasás alatt azt értjük, hogy olyan hangzású és folyékonyságú legyen olvasásunk, mint amilyen a mindennapi, közönséges beszédünk. Aki így olvas, azt megérti mindenki a hallgatóságból, s tudni fogja maga a tanuló is, hogy mit olvasott fel.

Sajnos, ettől a megállapítástól igen sokan eltérnek. Némely helyen a gyermekek és később a felnőtt ifjak is egy különös sajátos, u. n. külön iskolai hanghordozással és a legtöbbször, igen rossz hangsúlyozással, mások meg éppen éneklő hangon és csak egy mintára fogott hanghordozással és hangsúlyozással mondják ki a beszédjük minden egyes mondatát. Nem egy gyermeknél pedig, valóságos virtus, a mondatok gyors kimon-

dása, elhadarása; nem törődve az írásjelek szüneteivel, igen sokszor még a pontnál való hanglezárással sem.

A közönséges beszélgetésünk mintájára alkalmazott olvasásban észrevétlenül és a legszebben kezd érvényesülni a hangsúlyos olvasás. Mindenesetre élénk figyelemmel hallgassátok meg tanáraitoknak, esetleg más szép hangsúlyozással olvasó egyéneknek mintaolvasását, s próbáljátok az őik értelmes olvasását utánozni. Most és itt érvényesül legszebben a beszédbeli hangszerű kifejllesztésre, a beszélőképességi hibák kiküszöbölésére való törekvés. Éppen azért keressetek alkalmat, lehetőleg magatokban, bent a szobában, kertben, vagy más alkalmas helyen, ahol hangosan olvasható folyékonyan és hangsúlyozva. Ha mindennap csak egy-két oldalt olvastok is így könnyen olvasható, gördülékeny stílusú meséskönyvekből: egy-két év alatt már a nehezebben olvasható könyveket és újságokat is hibátlan, folyton folyó értelmes olvasással fogjátok olvasni, megbecsülhetetlen hasznatokra és hallgatóitok gyönyörködtetésére.

Önmagatok hasznára elsősorban, mert, aki megtanult gördülékenyen és hangsúlyozva olvasni, annak a könyvbéli leckék olvasás után való tanulása, a tartalom könnyű megértése és kivonatolása, a leckeanyag főbb szempontjainak megállapítása, már gyermekjáték. Az ilyen ifjúból rövidesen önállóan, öntudatosan tanuló és sokra haladó növendék fejlődik. S ugy-e, kétségtelen, hogy mindnyájatoknak erre kell törekednetek.

Harmadik fokozata az olvasásnak: a szép olvasás, vagyis a szavalás és szónoklás.

Amikor nem csak a megértésre, de a felbuzdulásra, illetve a cselekvésre is hatással akarunk lenni, a szépolvasást alkalmazzuk, tehát szavalunk, vagy szónokolunk. Erre is szükség van, főleg költemények tanulásánál és előadásánál.

A jó olvasás utjelzői: az írásjelek. Ezek lélekzetvétel helyes alkalmazására, a hanghordozás szépségeire és a tartalom megértésére nélkülözhetetlenek.

A vessző(,) az első, melyet az egyféle mondatok és az összetettmondat egyes mondatainak elválasztására használjuk: olvasásközben itt megállunk, a hangot kissé felemeljük és kis szünetet tartunk.

A pontosvessző(:) más-má tárgy, alá vagy mellérendelt mondatok elválasztására szolgál, s itt is ugyanugy tartunk szünetet, mint a vesszőnél.

Pompás ízű
magas tápértékű
mindenütti kap-
tató a

STOLLWERCK TEJKARAMELLA

A *kettős-pont* (:) szünettartása szintén ugyanaz, mint a *vessző*.

A *pontnát* (.) a mondat bevégződik, itt a hangot leszállítjuk és több szünetet tartunk.

A *kérdőjel* és *felkiáltójel* a mondat nemére vonatkozik s így a hanghordozás alakítását célozza, hogy az kérdező jellegű legyen; illetve élénkebben szólva: kérést, óhajtást, felszólítást fejezzen ki, mely esetben a felkiáltójel kerül a mondat végére. Ha a mondatnak vége van, a hanggal e két jelnél is leszállunk, mint *pont-helyettesítőknél*, ellenben csak úgy tartjuk az olvasási hangot és szünetet, mint a *vesszőnél*.

A *közbevetett mondat*, csak mint magyarázó rész tekintetik, s így észrevehetően elkülönített és gyengébb hangú hanghordozással kell olvasni. Ismertetője az, hogy a *közbevetett mondat* kezdetén és végén is vízszintes *vonalka-gondolatjel* van téve.

Kedves gyermekek! Ha az olvasás művészetéből csak az itt elmondottakat tartjátok is élénk figyelmetekben, meg vagyok győződve, hogy mindenki boldog örömmel fogja megállapítani önmagáról: bizony, én haladtam, igen sokat haladtam a tiezta, szép beszéd és a megérthető, értelmes olvasás elsajátítása terén.

Haladjatok is mindnyájan nemes önérettel, mintegy versenyre kelve az értelmes és szép olvasás elsajátítása végett, szorgalommal előre!

Gyermekek

ÉLVEZETTEL
SZEDIK A JÓ-
IZÚ

KOPROL

CSOKOLÁDÉ
HASHAJTÓT!

Ingyen mintát készséggel küld

„Gea“-Krayer Laboratorium,
Timișoara

A vadászkastély titka

Regény

Irta: Fábrián Gyula

NYOLCADIK FEJEZET

A halál-légió.

Korcsag alig várta a reggelt. Amikor felkelt, megmosdott, elkészítette a bagótiüdő-reggelit, felköltötte Tamást, reggeléhez hívta. A reggeli után kijelentette Tamásnak, hogy ő tovább akar menni. Tamás kitekintett az ablakon.

— Ma, sajnos, nem kelhetünk utra. Igen erős szél van. Nézd csak, hogy hordja a havat! A külső hőmérő 22 fok hideget mutat. Elpusztulnánk ilyen időben. Meg, minek hagynánk el ezt a jó búvóhelyet? Itt nem fog keresni senki. Az öreg erdész néhány napig nem fog mutatkozni, amíg az ijedelmét ki nem heveri.

— Látom, hogy csakugyan rossz idő van és most el nem indulhatunk, de abban tévedsz, amikor azt hiszed, hogy az öreg erdész megijedt volna valamitől. Majd meglátod, hogy nem fog nyu-

godni addig, amíg rá nem jön arra, hogy csupán két bujdosó diák rejtőzik a vadászkastélyban és akkor majd ellátja a mi bajunkat!

— Hohó! Te nem ösmered te akkor Miskei Tamást, ha azt hiszed, hogy én engedni fogok! Amit megtett Lezsoné őrmester, amikor Cinder-nyuf erődöt védelmezte, azt megteszi Tamás is, akkor aztán jöhet Bozsolé őrnagy, újból megtalálja a halál-légiót!

— Ugy?! Erősen fejedbe szállt a dicsőség. Ha legalább ittál volna valami szeszt, azt mondanám, hogy — berugtál és részeg vagy. De bagótiüdőlétől ilyen nagyvási hóbortba esni, az már mégis csak különös! Te azt képzeled magadról, hogy holmi Lezsoné, vagy Borgóli, esetleg Mosólé spáhi őrnagy lettél?! Persze! Te a francia idegen légió-

ba akarsz beállani, kalandokat keresni, Marséilben akarsz behajózni! Örülj, ha Parnóig eljutsz! Hisz, pénzed sincs az utazáshoz. Egyetlen vagyonod az intőcédula, amelyet a zsebedben őrzöl.

— Jóska, Jóska! Milyen prózai lélek vagy! Nincs érzedek a regényesség iránt! A regényesség édesíti meg a sivár hétköznapokat. Nélküle milyen szürke lenne az élet! Ne zavarj hát ki engem fellengős álmaimból, hadd repülök az olimpusi virányok felé.

— Hát, csak álmodozz és repkedj a Pegazuson. Én ezalatt elmosogatok a konyhán...

Tamás nem maradt meg tervének kigondolásánál. Nagy szorgalommal hozzáfogott, hogy a halálleíróit megszervezze.

A ruhás szobából rász-rossz ruhákat, molyrágta bundákat hozott le. Összekeresett egy csomó sapkafarmát, amelyeket erdész legények hagytak ott egy szekrény aljában. A falakról régi puskákat akasztott le. Többnyire elöltöltő fegyverek voltak azok. Kettő közöttük kováspuska, nagy öblös, tölcéses szájjal. Azután karókat hordott föl a faskamarából, amilyenekkel a facsemetéket támasztják meg az erdészek. A karókat a lőrésök mögé ütötte, szalmából fej-formát font rájuk, rövidebb ágakból kart illesztett és mindegyik figura fejét vászonnal burkolta be, azután szemét, száját, bajuszt festett rá, végül a sapkát is ráerősítette. Az egyik halotti legionistának kőből még szakállt is ragasztott és hosszú porcellán pipát dugott a szájába. Ez éppen olyan volt, mint az a legionista, akit a moziban látott. Mind a tizenkét lőrésnél állott egy-egy rémalak, mereven maga elé bámulva és puskával célozva a tisztáson tul sötétlő galagonya bokrok felé.

Amikor Tamás elkészült a munkájával, hívta Koresagot, hogy jöjjön ki és tartson szemlét a halálleíró fölött. Jóska abbaahagyta a mosogatást és kifutott. Mindketten kinyitották a kaput és kimentek, hogy kívülről nézzék meg a legionistákat.

Koresag odáig volt a csodálkozástól, amikor Tamás művét meglátta. Elismerően szólt:

— Nagy mester vagy, Tamás! Ha bolondság is az egész, meg kell adnom, hogy ha valaki kívülről nézi ezeket a figurákat, inába száll a bátorsága. Innen a tisztás széléről nézve, senki sem mondhatná, hogy ezek az alakok nem igazi emberek, akik puskát szegeznek ki a lőrésen a közeledő felé. Igen vegyes társaság, mert sem katonáknak nem látszanak, sem vadászoknak. Némi-lyik olyan, mintha valami rabló lenne. Játéknak nem a legutolsó dolog, hanem bizony nem örülnék, ha valaki ezt látná, mert igen különösen érezné magát. Azt hihetné, hogy valami rablóbanda tartja megszállva a kastélyt.

— Igazán? No, hát ez nagyszerű! Igen meg vagyok elégedve a munkámmal. Most siessünk a jó melegre, mert már a körmöm alá ütött a hideg. Mi lesz ebédre?

— Mi lenne más, mint bagótiüdő?...

Tamás megette ugyan az aszalt almát, de nem túrtörtette magát és haragosan kikelt az élelmezés egyhangúsága miatt.

— Szép, szép ez a bujdosó élet, de azt nem bírom ki tovább, hogy mindig bagótiüdővel táplálkozzam; azt is cukor nélkül kell nyeldekelnem. Kenyér! Hej, a kenyér hiányzik nekem! Tegnap este is azt a pompás nyulpecsenyét csak úgy magában kellett elfogyasztanom. Tennünk kell valamit. Akárhogyan is, kenyeret kell szereznünk. Talán veszünk valakitől néhány kilogrammot.

— Kitől akarsz te kenyeret vásárolni? Parnó még jó három óránnyira van ide. Addig eltévedsz az úton és megfagysz, nem is beszélve arról, hogy azóta Parnón már ismerik a személyleírásunkat és rögtön elfognának. Óvatosaknak kell lennünk.

— El kellene mennünk az országútra. Azt háromnegyed óra alatt elérjük. Az úton bizonyára találunk valakit, akinek kenyere van. Esetleg kocsi jöhet. Lehetetlen, hogy ne akadjon valami alkalom, hogy egy kis kenyeret vásároljunk.

Tamás kiforgatta a zsebeit. Nagy keresgélés után négy pengőt halászott ki.

— Szüret! Nézd, Jóska, mennyi pénzünk van! Ezért kapunk bőven kenyeret!

— Hiszen, igaz, igaz! Csak attól félek, hogy felismer majd valaki, mert valószínűleg keresnek minket.

Hát, ezen is lehet segíteni. Alöltözetben megyünk majd ki az útra, kissé bekörmozzuk az arcunkat. Ugy átalakítjuk majd magunkat, hogy tulajdon szüleink sem ismernének reánk.

— Csak a magad szüleidről beszélj kérlek, mert én, sajnós, árva gyerek vagyok.

— Igaz, igaz! Nem akartalak megszorítani. Csak úgy szaladt ki a számon ez a szólásmondás. Hanem most egy, kettő, készülődjünk fel és próbáljunk szerencsét.

Miskei két nagyalléros bundát hozott le a ruhás szobából, két magas, csúcsos zöld kalapot, amely mellé ékes fécántollat tűzött. A maga és a Jóska arcát korommal kenté be, úgy, hogy bizony, nem lehetett fölismerni őket. Tamás még két régi, rozsdás puskát is lekasztott a fegyverek közül. Az egyik valósággal középkori munka lehetett, mert a szája tölcéses volt. Tamás éppen ezt a tölcéses flintát választotta magának. Büszkén vetette a vállára és szobor gyanánt megállott Koresag Jóska előtt.

— No, milyen vagyok?

— Akár egy karbonári! — nevetett Jóska — Ámbár én sem lehetek nálad sokkal szebb. Kiváncsi vagyok, hogy mit fog majd szólni az, akitől mi az országúton kenyeret fogunk kérni?

— Mit szóljon? Nem kérünk tőle ingyen! Szívesen kiszolgál majd bennünket. Most pedig induljunk! Szerencse fel!

(Folytatása következik.)

BUCSU A FARSANGTÓL.

Karnevál herceg őfelsége, a farsang fejedelme, roppant egy nagy úr őkegyelme, s haj, hogy henege, amikor a farsangot megnyitja! Aminek az a nyitja, hogy amíg e hatalmas fejedelem fényes ruhában meg nem jelen, nincs farsang, hej-huja, dinom-dánom, s csak ha ő int nagy kegyesen, nagy begyesen: no, most nem bánom! — kezdődik a bál világszerte, állnak a bálók, roppják a párok, ifjak, öregek, fickók, gyerekek. Így volt ez mindig, mióta áll a világ, ez volt a nóta: mig nincs itt Karnevál, a bál — nem áll!

Haj de bármi nagy ur őkegyelme, Karnevál, a farsang fejedelme, az ő élete sem örök s oly szörnyű gyorsan lepörög, hogy az csupa esuda, s egyszerre csak elnémul Pest, Buda, elnémul minden falu és város, akár hasznos ez, akár káros, vége a Karneválnak, vége a bálnak.

De már csak a dologra térek s hogy senki ne legyen haraggal irántam, a kitérésért bocsánatot kérek s elmondom, bár elmondását nem igen kívántam, mi történt egy gyermekszobában, farsang utolsó estelén, el én! Az történt, hogy egy kis fiu és egy kis lány — ismeritek is tán: névszerint Lackó s Évike — vala mindkettő széles kedvibe — komoly határozatot hozának, hogy ha már a farsangon nem báloznak, legalább elbucszunak tőle rangosan, amint csak lehet, olyan rangosan. Nosza, uccu, térül-fordul Évike s nagy hirt-

len a sarokból előrántja, merthogy jó szívvél van iránta. — kit? Paprika Jancsit, ki bár a félszemére kancsit s kinek bár nyakán lóg a gallér — máskülömben csinos gavallér.

— Hopp, Lackó, hopp, fogjuk közre, gavallér ez, és nem bögre! s kezdődik a galopp. Rajta, rajta, szélesebesen, hanem azért -el ne essen, ki ne törjön keze, lába, mert nincs erre orvosság a patikába!

— Hopp, hopp, galopp, kiált Lackó, félre innet Zebi, mackó!

S ugy hoppolnak, galoppolnak, csak ugy porzik a szoba.

— Lábad ide, nem oda! — biztatják Paprika Jancsit, kinek lába jobbra kancsit, most repül a levegőbe, majd megbotlik kockakőbe, a parketten heverőbe.

Ó, szegény Paprika János, egészen nyilvános, haj, haj, haj, közeleg a baj!

S most sirjatok, zokogjatok, ez egyszer ne kacagjatok, haj, mert szörnyű bús eset, ami itt most megesett, Évike is elesett, Lackó ur is elesett, ketten kétfelé, egyik hátra, másik elé. És Paprika Jancsikának — hogyne volna nagy a bánat! — ! — egyik karja kirándula, mikor Lackó felfordula. Azért senki ne csudálja, alaposan ha vizsgálja, ami itten megesék: Évike is, Lackó ur is könyezék s keservesen megsiratták Karnevált, az Istenadtát!

BESZÁMOLÓ A NYÁRI VAKÁCIOROL

Drága Elek Nagyapó!

Én is beszámolok a nyári vakációról, mint a többi kis unokái. Szép, meleg júniusi nap volt, amikor kikaptuk a kedves vakációt. Nem is spókat időztem Aradon, amikor bejött apuka Aradra, hazamentem vele, az én kis, kedves, poros falumba. Hazaérkezésemkor beszaladtam kertet, udvart, s a jó falusi levegővel, a városi füstös levegő után, nem tudtam betelni. Pár nap után kezdődött az igazi vakáció. Minden nap együtt voltunk s a verőfényes napsütésben játszadoztunk. Forró napok legnagyobb részét a vízben töltöttük. De azért a könyveimről sem feledkeztem meg teljesen, azokat is előszedtem, sőt a kézimunkám is kezembe került egyszer-egyszer. Egy igen szép diványpárnát készítettem, melylyel drága jó Nagyanyámat leptem meg. Ugyanis a vakációnak egy kisebb részét nála töltöttem. Ott szintén igen jól éreztem magamat. Rendelkezésekre bocsájtották az óriási gyümölcsös kertet és le sem tudom írni, milyen élvezet fáról enni a hamvas gyümölcsöt. Az estéim is igen kellemesen teltek.

Nagybátyámmal minden este kimentünk sétálni és séta közben a tézzenét hallgattuk. Nagyanyámtól hazajövet, legnagyobb örömömre, egy egész csomó Cimborá várt, melynek elolvasásával nem tudtam betelni. Különös élvezetet nyújtott nekem a *Béke sziget* kis regény, melyet külön minden füzetben megsirattam. S elmúltak a szép napok és ismét eljött a tanév, s a szép nyarat az ősz váltotta fel. Megkezdjük pihent erővel a tanévet, megtanultam minden nap a leckémet, hogy az én szeretett Cimborámat nyugodtan olvashassam.

Kezén csókolja hálás unokája:

Grünberger Encsi

(Zimándujfalu, 1928. XI. 12.)

A magyar család legpompásabb folyóirata az „UJ IDŐK” félévi előfizetési díja Romániában 600 lei, Csehszlovákiában 150 csehszlovák korona. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó, Satu-Mare—Szatmár.

BOHÓKÁS MESE.

BCU Cluj Central Library Cluj Apró unokáinak meséi: *Elek nagyapó.*

Hallgassatok ide, gyerekek, hadd mesélem el, mi nagy eset esett velem, amikor én kis fiú voltam.

Mese, mese... Volt az én édes apámnak egy fekete paripája. Mit gondoltam, mit nem, nem egyebet egy nagy semminél: felnyergeltem a farkát, felültem a sárgára, aztán ill' a berek, nádak, erék! — kinyargaltam a kerek erdőbe. Kerek erdőben volt tűz is, víz is: ettem volna, ha lett volna mit: ittam, amennyi belém fért, jóllaktam, oszt egy bokor alá heveredtem. Az ám, bokor alá, de nem a kopasz földre. Fejem alá tettem a szürkét, kipányváltam a nyeret, oszt elaludtam.

Egyszer nyitom a szememet, keresem a nyeregemet: volt nyereg, nincs nyereg, bizony elszaladt! Vagy tán a farkas-barkas vitte el, amíg aludtam? Szaladok erre, szaladok arra, hát amint egy csipkebokorhoz érek, arról hull a dió, hogy majd agyonverte a mogvoró. Na jó, jó, de még csak most jön az igazi jó! Azaz, hogy jön egy vén anyó s rám förmed mérgesen:

— Hé, kölyök, minek ásd azt a répát, retket, csicsókát, mikor én nem neked ültettem az uborkát!?

— Nem ásd én sem répát, sem retket, sem csicsókát, mondám én nagy bátran, de az öreg anyó erre felkapott egy dinnyét s úgy fejbevágott egy tökkel, hogy még most is sajog a fejem a fejse fokától.

Áldott szerencsére, volt még a zsebemben egy

dió, kivettem a mogvorót, hajó lett a dióból, evező is rajta, s mondám nagy büszkén:

— Isten áldja, öreg anyó!

Azzal uccu! áteveztem a Tiszán, kimásztam a Duna partjára, s ottan bementem egy kis házba. Hej, volt ott minden jó, megenni való! Ugy jóllaktam töltött káposztával s turós palacsintával, hogy még most is fáj a fejem a tökmagtól! Attól, attól, nem a káposztától, de nem is a palacsintától.

Volt ám a házban egy muzsikus banda is, nosza, huztam én a nótát, a banda meg járta világos virradattig. Menjetelek oda ti is, járjátok ti is.

Az egyetlen magyarnyelvű divatlap a „Divatszalon”, mely Budapesten jelenik meg, a Cimborá utján megrendelhető. Félévi előfizetési díja Romániában 270 lei, Csehszlovákiában 58 csehszlovák korona. Az előfizetés díj előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó, Satu-Mare—Szatmár.

Nagylánytestvéretek legkedvesebb olvasmánya a „Magyar Lányok”, kiadóhivatalunk utján megrendelhető. Előfizetési díja: Romániában félévre 200 lei, Csehszlovákiában félévre 55 csehszlovák korona. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó, Satu-Mare—Szatmár.

MUZSIKA

Írta és rajzolta: ifj. Pröhle Vilmos.

I.

Tán a világ végén,
Egy nagy város szélén,
Nyáron, ősszel, hóban,
Kis vályog viskóban,
Ottan éldögélt a
Nagybögő-család.
Napok, évek multak,
Falevelek hulltak:
— Zi-zu, zi-zu — mondták
S a kulipintyónak
Tetejére fonták
A sok hallgató, halk,
Puha, kis mohát,
Gyermekeknek, jóknak,
Elmondom, ki voltak?
Elmondom, mi volt a
Nagybögő-család?

II.

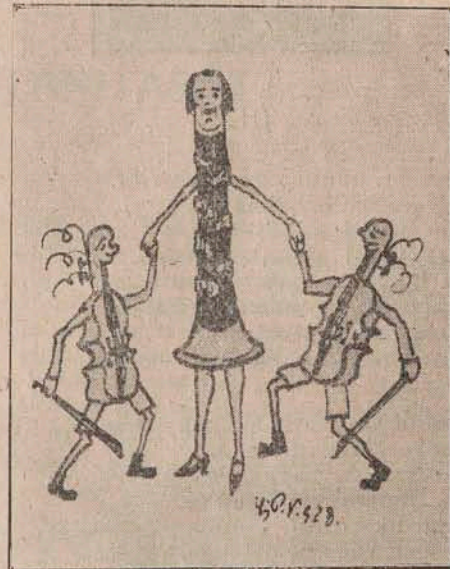
Méltóságos, hatalmas potrohával,
Az ám! a nagybögő a nagypapa,
S a kisbögő a drága nagypapával
— Mert hát a kisbögő a nagymama —
— Vrumm! Vrumm! — Vu...Vu...
Vrumm! Vrumm! — Vu... Vu...
Igy perlekedtek nappal, éjszaka.

— Trará! Trará!
Most ugyan ki dalol?
A tárogató a hegedűnek
Vidáman válaszol,
Biztatva bűg és cseng az öble.

A papa: a hegedű volt,
És siró-rívó volt a hangja,
Oly bánatos volt, mint a hold,
Mint a falunk esti harangja.

Bánatja vig, bús az öröme,
S körötte, mint a verebek
A rejteket:
A bojtos lombú luc-fenyőt,
A fát, a biztos jó tanyát,
— Ó, ugy rajongják körbe őt,
A tárogatót, az anyát:
A kis hegedű gyermekek.

És van még egy kis klárinét is,
Alig arasznyi furulya:
Vrumm! Vrumm! — dörmög a nagyapó,
Vu... Vu... — felel a nagyanyó
S hangjuk kacagva szól azért is,
Ha csak sipít a kis pulya,
Ha épp csak ennyi hangot ad:
— Pi-pi! Arulu... —
Hát ez a Nagybögő-család.

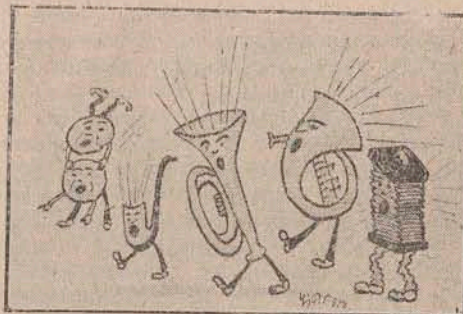

III.

Egyszer, amint szokás szerint,
A városba beballagtak,
Hát helyet a kávéházba,
Muzsikálni nem kaphattak,
Mert akár a zsebvasáron:
Annyi ott az ember, lárma,
S még a sükettség árán is
Jazz-band-et hallgatnak máma.

Cintányér, kereplő, nagy-dob,
Nyekergő harmónika,
Szakszofón, vagy hogy hívják? és
Sok repedt réztrombita,
Mind ugy ordít, mintha vesztét
Érezné, vagy rémet látott,
S amint észrevették, rögtön
Mind a Nagybögő-családot
Támadták meg ordítással,

Fütyüléssel, kerepléssel,
Sipolással, dobolással:
— Hogy pusztuljanak innét el.

Ment is nagybögő családja,
Hazamentek a viskóba,
A ricsajt utánuk hozta
A szél, Vártak, Hébe-hóba
Elhallgatott egy-egy percre
S annál nagyobb lett a lárma:
— No, — mondta a hegedű, — mi
Nem is muzsikálunk máma.

Felelte rá a nagyapó —
S a hangja ezinte sutogó:

Ne irigyeld fiam: legyen
Övék a pénz ma: mihamar
Megunják úgyis, Máma még
És ugy lehet, hogy még sokáig
Övék a hír, a diadal!
De azt az egyet ne feledd,
Kis hegedűm, hogy a miénk,
Csak a miénk a dajka dal!
Dicsőség, minden elszalad,
De a mi nótánk zeng örökké,
Mert az örökké megmarad.

(Szerkőzültek.)

UJ IDŐK

SZÉPIRODALMI
MŰVÉSZETI, RÉPES
HETILAP

Szerkeszti: Herczeg Ferenc

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 1200 Lel
félévre . . . 600 Lel

AZ ÖSSZEG ELŐZETES BEKÜLDÉSE MEL-
LETT SZÁLLITJA A CIMBORA KIADÓHIV.

A Cimbara barátai

Az 1929. év február hónapjában a „Cimbara barátai”-nak lelkes kis csapata ismét sok kis olvasónkkal szaporodott. Előfizetőink felismerték annak jelentőségét, hogy az előfizetők szaporodása az összes olvasók javát szolgálja, mert ahogy erősödik a Cimbara tábora, úgy erősödik maga a lep is. Ezenfelül pedig minden új előfizetőért szép jutalmat adunk buzgó és lelkes barátainknak, egy-egy szép ifjúsági könyvet, mely igazán sokszorosan megéri azt a fáradságot, hogy egy-egy gyermeket, aki még nem előfizető megnyerjetez kedves lapotok, hű barátotok, a Cimbara számára.

Február havában is szép számmal szaporodott az előfizetők tábora. A lelkes híveink részére kitűzött jutalmak sorsolását február 28-án tartottuk meg és annak eredményét itt közöljük:

Egy $\frac{1}{2}$ kg.-os Stollwerek csokoládé jutalmat nyert:

Baracs Anikó.

Egy $\frac{1}{2}$ kg.-os Stollwerek csokoládé jutalmat nyert:

Radó Ferike.

Ego: Novák Magda c. diszkötéses művét nyerte:

Wölfel Márta.

A csokoládé jutalmat a nyertesek címére a Stollwerek gyár közvetlenül küldötte el, míg a könyvajándékot egyidejűleg mi adtuk postára.

Kérjük előfizetőinket, hogy minél többen iratkozzanak fel a Cimbara barátainak névsorába és szerezzék meg pajtásaikat előfizetőül. Minden olvasónknak megháláljuk lelkes fáradozását és minden új előfizető részére megküldjük Elek nagyapó egy pompás könyvét ajándékol.

Szóljal édes Anyádnak! Német nyelvű fehéremű és kézimunka-ujsból szivesen küldünk mutatványszámot. A lap elsőrangú és hihetetlen olcsó. Félévre az egyik 160, a másik 185 lei. Kézimunka vagy fehéremű ujságot küldjünk? Aesopus, Satu-Mare.

Az egész család: apuka, anyuka változatos és élvezetes olvasmányra talál a legpompásabb német félhavi folyóiratban, melynek „Buch für alle” a címe. Gazdag szépirodalmi rész, sok szép kép és változatos olvasmány. Előfizetési ára egész évre 676 lei. Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja az Aesopus lapkiadó, Satumare—Szatmár.

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levélírás igen fontos szabálya: hol melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél

— *Pásztóhy Berci, Mezőszengyel.* Te is megérkeztél a Cimbara-unokák közé. Isten hozott! A rejtvényeket mind jól fejtetted meg, az írásod pedig minden tekintetben dicséretet érdemel. — *Mártonffy Bandi, Nagypárad.* Nagy hűdég van, nehezen várod a tavaszt. Sok-sok millió ember épp ily nehezen várja. Remélem, mire ezt az üzenetet olvasod, már el is hervadt a hóvirág s erdőn, mezőn kidugják fejceskéjük a tavasz virágai. Rejtvényeid sorra kerülnek. — *Szeghy Ilonka, Nagypárad.* Újév óta vagy olvasója a Cimborának, s bár csak rejtvényfejtéssel köszönts be, megdicsérem írásod jóságát és helyességét. Várom a leveleidet. — *Suba Lajcsika, Diószád.* Ismerem édes apád nevét, de a könyvét nem láttam. Valószínűleg az történt vele, ami már sok könyvvel megtörtént: nem a címzett kezébe került. Szép kerek betűs és helyesírásod dicséretet érdemel. — *Pethő Irén, Komárom.* Nagy levélpapír, nagy betűk: valóban, a te írásod nem rontja az olvasó szemét. Örömmel látlak unokáim seregében, s remélem. Sanyika is majd nemcsak a képeknek örvend, de a meséknek és verseknek is. Hogy magyar iskolába jársz, erre írásod helyességéből is lehet következtetni. — *Simon Erzsébet és Ilonka, Vulkán.* Beteg voltatok, amiatt nem iratoltok oly sokáig. Dehogy haragszom! Ellenkezőleg: örvendek, hogy jobban vagytok. Rejtvényeid sorra kerül. — *Rafael Boriska, Bölm.* Háromszékmegye. Szeretettel várom további leveleidet, s természetesen, a Klárka levelét is. Hál Istennek, rég túl vagyok a hűlés okozta gyengélkedésen. — *Czirner József és Laci, Nagyenyed.* Eddig nem merted, most aztán barátaid biztatására beküldted a rejtvények megfejtését. Lám, mi mindenre jó a barátság! — *Kovács Jolika, Nagypárad.* Üdvözlétem küldesz a sok szép és tanulságos olvasmányért. Hálás szívvel vall ez az üdvözlétem. Nagy örömmel látlak unokáim seregében. — *Halász Sanyi, Kolozsvár, Reszákó Bandi, Szlovénzszo, Ref. elemi iskola, Nyáradkarácsony, Grosz Pali, Nagypárad, Csongér Ibolya, Ungvár, Fejérdy Teri és Ibi, Kolozsvár, Tolcsvai Sárka, Bánffyhunjad, Kesdődgy Rózsi, Nagypárad.* Levelet, levelet, nemcsak megfejtést!

Puskás Zoltán, Ditró, Csikmegye. Felfogadtad magadban, hogy ezután minden héten írsz nekem. Bizony, ha megtartod a fogadalmat, s hi-

szem is, hogy megtartod, levelet kapsz tőlem. Örvendek, hogy a kiadóbácsitól megkaptad a könyveket, ellenben nem örvendek annak, hogy bajos Ditrón előfizetőt szerezni az ujságnak. A beszámolót várom. A rejtvényed megjelenésére pedig neked kell várnod, mert a beérkezés sorrendjében kerül napvilágra. — *Tamás Béla, Kolozsvár.* Nem haragszom, hogy eddig nem irtál, de tanácsolom, hogy állj be a szorgalmas levélírók közé, hadd javuljon az írásod. Aligha csalódom abban, hogy nem magyar iskolába jársz, mert Kolozsvárt Kolozvárnak irtad. Eltaláltam? — *Pellion Nóra, Budapest.* Hiszen, ha megéreztem volna, hogy fáj a fejed, s a te hited szerint, megszűnnék a fejfájás, ha engem látnál, szépen átsétáltam volna Budára, így azonban meg kell elégedned a levelezőlappal, amelyet, remélem, megkaptál. — *Starmann Sári és Magda, Rozsnyó, Szlovenszko.* Egy sereg rejtvény-nyel köszöntöttetek be Nagyapóhoz. Válogatok belőlük. Minthogy új unokák vagytok, levelet is várok, hadd ismerkedjünk meg közelebről. — *Lakatos László és Gyuri, Belényes.* Elsőnek küldtéttek be a 4. szám rejtvényeinek a megfejtését. Ezért dicséret jár ki nektek, de szeretnék megdicsérni azért is, hogy levelet is irtatok. — *Tornallyay Erzsébet, Tornallya, Szlovenszko.* Sors-huzás után érkezett a megfejtésed, még pedig amiatt, mert nem egyenesen a szerkesztőségbe, hanem a kiadóhivatalba küldted. Szóval, men mosolyogható rád a szerencse. — *Mezey Gyurika, Magyarlúpos.* Koresolyázás, számkózas, tanulás: emiatt hallgattál mostanában. Örvendek, hogy mégis jutott idő levélírára is, aminthogy jut helyes beosztással. Mikor megyek Budapestre? Mire ezt az üzenetet olvasod, már készülök is hazafelé. — *Gelei Magdus, Egeres, Kolozsmegye.* Egy hete vagy a Cimbora előfizetője s félsz, hogy megharagszom, mert már irsz. Ellenkezőleg: megdicsérlek, hogy oly hamar irtál. Hogy szabad-e rejtvényt fejtened? Nemcsak szabad, de tanácsolom, mert a rejtvényfejtés nemcsak szórakoztató, de elmélesítő is. — *Pálffy Zoltán, Maroshépviz.* Második éve olvasod a Cimborát, de eddig nem mertél írni, most azonban felbátorított a Pista bátyádnak szóló üzenet. Hát! csak folytasd a levélírást, s ebben is meg a tanulásban is légy oly kitűnő, mint Pista bátyád. Ha Isten is úgy akarja, mint magam, egyszer arra felé utaztomban betoppanok hozzátok. — *Dienes Lajoska.* Irtam a kiadóbácsinak, hogy ezután Brassóba küldje az ujságodat. — *Szegedy Gyurika, Máramarossziget.* Azt írod, hogy elolvastad a könyvet, én azonban szeretném tudni, hogy melyik könyvet olvastad el, s tetszett-e. — *Kopeczky Béla, Homoród, Nagy-küküllőmegye.* Szinte látom, mint haragszik rád az a nagy levélpapír, hogy csak rejtvénymegfejtésre használod, s nem irsz rá levelet. Békítsd ki

szegényt! — *Nagy Áron, Nagyenyed.* Írod, hogy hanyagságod a levélírást terén nyilvánul leginkább. Én meg erre azt mondom, hogy semmiféle téren se légy hanyag. A székely írók nagyenyedi estjén gyengélkedésem miatt nem voltam jelen, de majd pótolom ezt. Fő, hogy nálam nélkül is nagy sikerük volt, s remélem, ilyen nagy sikerük lesz március második felében Budapestem és több magyarországi városban is, ahová én vezetem az én székely író fiaimat. — *Kösa Ferike, Székelyudvarhely.* Ha nem csalódom, most találkozom először a neveddel. Megdicsérlek az írásodért, s még nagyobb dicséret illet meg, ha rejtvényfejtés mellett levelet is irsz. — *Baracs Anikó, Sarapalei, Temes-Torontálmegye.* Anyukád segítségével írod a levelet: Ő tanított meg magyarul írni és olvasni. Jobb segítség képzelhető-e ennél? Mondanom se kell, hogy szeretettel látlak unokáim seregében, s fogom látni Gyuritz Györgyöt is, akit te szerzettél meg előfizetőnek. Örvendek, hogy megkaptad a két ajándék könyvet. Eddig bizonyosan el is olvastad mindkettőt. Viszont üdvözlöt Budapestről, ahol te is oly jól érezted magadat. — *Klein György, Pozsony.* A 10 címet továbbítottam a kiadóbácsinak, ugyszintén kívánságodat is. Buzgólkodásodért dicséret, s remélem, hogy ugy a most küldött, mint a következő címek közül többen megrendelik a Cimbort. — *Angyal Jolika, Bors, Máramarosmegye.* Betegséged miatt ez évben nem járhatok iskolába: a tanítóbacsi meg a szülőid tanítanak otthon. Mily boldogság! Tanulhatsz otthon, s édes anyád tanít magyarul. Édes anyádnak külön levél ment. — *Major László, Bánffygyula.* Nem ok nélkül tejszik neked a Mesefolyam című könyv, mert sok szép mese van abban. A leveledet éppenséggel nem találtam hosszúnak. Irhatsz bátran jóval hosszabbat. — *Lajos Mihály, Nagypárad.* Amikor olvasod üzeneteimet, csakugy repes a szíved örömben, mintha melletted állanék és szeretettel átkarolnálak. Szép mondás, s látszik, hogy minden szava szívből eredt. Árva társaidnak, kik kéz csókjaikat küldik, tolmácsold meleg üdvözléteket. — *Kohn Erzsébet, Nagypárad.* Addig sirtál, amíg megszánt Gizi nővéred s megrendelte a Cimbort. Megilletődve olvastam leveledet, ugyszintén a Gizi nénédét is, aki tudta, miért kell neked olvasnod a Cimbort. Bizonyosan olvastad azt a cikket, amelyben Gyerkes Mihály bácsi kioktat a szép- és a helyesírás felől. Olvasd el ezt többször is és írd szorgalmasan nagyapónak, hogy javuljon az írásod. Gizi nénédnek tolmácsold meleg üdvözléteket. — *Szilágyi Pityike, Rastolita.* Ezuttal bizony lekéstél a sorsolásról, mert február 5-én kelt leveled 25-én jutott a kezembe, de reméljük: máskor szerencsésebb leszel. Minthogy nem ismerem, írd meg Rastolita magyar nevét. —

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei (kassai) fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzügyintézeteknél lehet befizetni:

Banska-Bystrica: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Beregsás: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Dun.-Streda: Dunaszerdahelyi Bank.

Hlohovec: Galgóczi hitelintézet.

Komarno: Általános Hitelbank.

Kral-Chlumec: Bodrogközi Bank r. t.

Lucenec: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Michalovce: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r. t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r. t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r. t.

Presov: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Rim-Sobota: Rimaszombati Bank.

Roznava: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Sahy: Hontmegyei Népbank.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Somoryn: Somorjai Hitelintézet.

Sp. Nova Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r. t.

Tiacevo: Máramarosi Általános Hitelbank fiókja.

Tornala: Tornaljai Hitelintézet.

Uzhorod: Szlovák Általános Hitelbank fiókja.

Velky Kapusany: Nagykapusai Hitelbank r. t.

A
legtartalmasabb
legpompásabb, magyar-
nyelvű kézimunka-
újság a

Tündérujjak

Megjelenik havonként egyszer

Félévi előfizetési ára -
Romániában 300 Lei
Csehszlovákia 66 Kc.

Az összeg
előzetes bekládása ellenében
szállítja az

Aesopus lapkiadó és könyvterjesztő
Sata-Mare—Szatmár

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

SZÁMREJTVÉNY

Beküldte: *Bartha Ottó* (Nagybánya).

- 19, 1, 2, 16, 17. Férfi név.
24, 5, 22, 14, 8. Aminek majdnem minden nő hódol.
11, 5, 14, 7, 16, 27. A győzelem más neve.
25, 13, 9, 25, 21, 15. Az éheselek öröme.
20, 26, 15, 6, 17. Akinek cimere van.
18, 10, 12. Férfi név.
1—27. Egy ismert közmondás.

SZÓREJTVÉNY

Beküldte: *Kossuth Mihály* (Kassa).

Alacsony ellentéte =

Nemes fém =

Férfi név =

Város a Maros mellett =

Jó ellentéte =

Időmutató =

Sporteszköz (téli) =

Víz járómű =

Férfi név =

Ilyen az idő télen.

A feleletek kezdőbetűi Berzsenyi Dániel egyik híres költeménye címét adják.

CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Szerkesztősége: Batanii-Mici (Kisbacon) via Baraolt Jud. Odorheiu (Udvarhely m.) E címre küldendő a Cimbora részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvény megfejtések.

Kiadóhivatala: Satu-Mare (Szatmár), Str. Reg. Carol (József kir. herceg-utca) 12. A kiadóhivatalhoz küldendő a lap előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését, megszüntetését célzó közlemény.

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.

Csehszlovákiában: 40 korona.

Magyarországon: 5 pengő.

Jugoszláviában: 70 dinár.

A CIMBORA KÖNYVVÁSÁRA

VALOGATOTT MESÉS KÖNYVEK ÉS IFJUSÁGI IRATOK. HÁROM HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE.

MESÉSKÖNYVEK 6—10 ÉVES GYERMEKEKNEK.

I. csoport :

1. *Benedek*: Pajkos Peti huncutkodásai
2. *Benedek*: Pajkos Peti újabb huncutkodásai
3. *Tábori*: Világjáró Péter
4. *Gárdonyi*: Nevető könyv

Egy-egy sorozat, négy szépkiállítású, keménykötésű könyv ára 222 lei.

HAVI RÉSZLET 74 LEI.

II. csoport :

1. *Benedek*: Öcsike levelei
2. *Benedek*: Öcsike újabb levelei
3. *Gárdonyi*: Zöld erszény
4. *Tutsek*: Vidám Jankó

IFJUSÁGI IRATOK 10—14 ÉVES FIUK SZÁMÁRA.

I. csoport :

1. *Fábián Gyula*: A Zöld elefánt
 2. *Avar*: Kincses turbán
 3. *Szondy*: Barlanghy Balambér
 4. *Cooper*: A vörös kalóz
- A sorozat, négy szépkiállítású keménykötésű könyv ára 282 lei. Havi részlet 94 lei.

II. csoport :

1. *Swift*: Gulliver utazásai
 2. *Fábián*: A fehér Sas
 3. *Cooper*: A méh vadász
 4. *Avar*: Kincses Turbán
- A sorozat, négy albumalakú, keménykötésű könyv ára 429 lei. Havi részlet 143 lei.

IFJUSÁGI IRATOK 10—15 ÉVES LEÁNYOK SZÁMÁRA.

I. csoport :

1. *Fábián*: A kis Mozart
 2. *Jeszzenszkyné*: Az új otthon
 3. *Ego*: Bodnár Ilus
 4. *Tutsek*: Judith
- A sorozat, négy szépkiállítású, keménykötésű könyv ára 282 lei. Havi részlet 94 lei.

II. csoport :

1. *Daudet*: A kis Izé
 2. *Ego*: Pesti lányok
 3. *Tutsek*: Régi emlékek
 4. *Jeszzenszkyné*: Az új otthon.
- A sorozat, négy albumalakú, keménykötésű könyv ára 429 lei. Havi részlet 143 lei.

Tessék itt kivágni és kitöltve, borítékban beküldeni.

Olvasható írást kérünk!

AESOPUS LAPKIADÓ ÉS KÖNYVTERJESZTŐ, SATU-MARE

Megrendelem Önöknél a következő műveket

A kötetből álló művek ára összesen lei, mely összeg
192.... évi hó-től kezdődően leies egymásután következő

havi részletekben Önöknél Satumaren fizetendő. A szállítási, levelezési és postaköltség engem terhel. A részletfizetési kötelezettség elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a könyvek a vételár kiegyenlítéséig a cég tulajdonát képezik. Tudomásul veszem, hogy a szállítás alkalmával az első részletet, csomagolást és szállítási költséget utánvétellel fogják felvenni. Vitás esetben a satumarei járásbiróság illetékes.

Kelt

Aláírás*

Lakhel

Utea, házsám

* Csak szülő által aláírt rendelést fogadunk el!